

KUULONÄKÖVAMMAISTEN LEHTI
No 6/1980

KUULONÄKÖVAMMAISTEN LEHTI

Ilmestyy 22 kertaa vuodessa

N:o 6

31. pnä maaliskuuta 1980

6. vuosikerta

JULKAISIJA

Sokeain Keskusliitto ry

Varat tämän lehden kustannuksiin on lahjoittanut
Lions-piiri 107 N

PÄÄTOIMITTAJA

Pirjo Rissanen

TOIMITUKSEN OSOITE

35400 Länkipohja
puh. 935-31357

SISÄLLYS

Kokoomuspuolue	1
Kotitalouspalsta	5
Kuortaneen leiritulokset	8
Bangkokin viikon kokemuksia	11
Vapaakyytiä	15
Tietoja susien liikkumisesta	16

KOKOOMUSPUOLUE

Jari Hämäläinen

yht. yo

Kansallinen kokoomus on ollut 1970-luvun nousussa. Sillä on tällä hetkellä 47 kansanedustajaa eduskunnassa. Se on maamme toiseksi suurin puolue. Kokoomus on suurin oppositiopuolue. Puolueen peruslinja on yhteiskuntaa säilyttävä. Se on tosin 1970-luvulla yrittänyt päästä eroon konservatiivisuuden leimasta. Puolueen puheenjohtaja on Ilkka Suominen, varapuheenjohtaja Tapani Mörttinen ja puoluesihteerit Jussi Isotalo.

Kokoomus perustettiin Helsingissä 1918 eli heti kansalaissodan jälkeen. Puolueen ohjelmaa sävytti voimakas oloja vakauttava linja. Myös yhteiskunnallisia uudistuksia sisältyi ohjelmaan, mutta siinä leivottomassa yhteiskunnallisessa tilassa ei politiikkaa kannattanut lähteä tekemään myöntämättä uudistusten tarvetta. Olihan yhteiskunnallinen jäykkyys ja takapajuisuus juuri johtanut vakavaan yhteentörmäykseen.

Ohjelmassa tulivat esiin piirteet, jotka nykyäänkin liitetään kokoomuksen keskeisimpään olemukseen. Uskonto, perhe, säästäväisyys, isänmaallinen

yhteistunto sekä valtion ja yhteiskunnan lujittaminen olivat ohjelmajulistuksen keskeisiä sanoja. Myös sotalaitoksen kehittämisvaatimus oli näkyvästi esillä.

Ohjelmaa uudistettiin vuonna 1957. Ohjelman uudistamiseen lienee vaikuttanut Suomen kansanpuolueen perustaminen. Tämä uusi puolue oli alkanut viedä kokoomukselta kannattajia. Uuden puolueohjelman keskeisenä tavoitteena oli uuden ja edullisen kuvan luominen kokoomuksesta.

Kapitalistisen markkinatalouden sijasta ohjelma otti käyttöön uuden termin, sosiaalinen markkinatalous. Äänestäjiä lähestyttiin eri tavalla. Aiemmin kokoomus oli tyypillisesti konservatiivisten puolueiden tapaan asettanut yhteiskunnan kokonaisedun yksilön edelle. Nyt kokoomus ryhtyi painottamaan yksilöä ja yksilöllisyyttä.

Kokoomus pyrki nousemaan puolustusasemista itsenäiseksi omaa politiikkaa tekeväksi puolueeksi. Sen ideologia oli rakentunut paljolti kommunismin vastustamiselle. Vuoden 1957 puoluekokouksessa jotkut valtuutetut ilmaisivat kannan, jonka mukaan vastustajat muotoilevat kokoomuksen politiikan sisällön omalla toiminnallaan. Tästä haluttiin uudella linjalla päästä irti.

Ehkä keskeisin tekijä uudessa ohjelmassa oli kuitenkin perussuhtautumisen muuttaminen. Kansalaisista oli muokannut kokoomuksen puolueohjelman hiukan uudistusystävällisemmäksi, mutta konservatiivisuus oli kuitenkin ollut hyvin selkeää ja näkyvää. Uutta linjaa nimitettiin nyt »dynaamiseksi» tai »dynaamiseksi konservatiivisuudeksi». Tämä tarkoitti myönteisempää suhtautumista uudistuksiin. Kansankapitalismin ajatus tuotiin esille. Mahdollisimman monesta oli tehtävä omistaja, jotta häivytettäisiin perinteinen omistajien ja työläisten välinen ristiriita.

Näillä periaatteilla kokoomuksesta on tullut huomattava poliittinen voima. Tosin ohjelman tarkempi erittely paljastaa ristiriitaisuuksia. Laaja yrittämisen vapaus ja sosiaalinen turvallisuus eivät juuri voi käytännössä kulkea käsi kädessä kuten kokoomuksen 80-luvulle tähtäävässä asiakirjassa esitetään, vaan niistä on toinen valittava toisen kustannuksella.

Entinen puoluesihteerä Veikko Tavastila toi Seinäjoella pitämässään puheessa esille seuraavaa: »Kokoomuksen jäsenmäärä vuoden 1978 lopussa oli 80 000, mikä on vain 12,9 % puolueen eduskunta-vaaleissa saamasta äänimäärästä. Äänestäjäkuntamme järjestäytymisaste on selvästi alhaisempi kuin

kolmella muulla suurella puolueella. Erityisen epätyytyttävä jäsentilanteen kehitys on ollut puolueen nuorisjärjestöissä».

Kokoomus pyrkii saamaan jalansijaa ammattiyhdistysliikkeessä. Tämä on sikäli johdonmukaista että tutkimusten mukaan osa työväestöstä ja etenkin toimihenkilöt äänestävät kokoomusta. Toisaalta tuntuu oudolta, että toimitusjohtaja Suomisen luotsaama puolue kääntyisi omistajia vastaan — ainakaan kovin ottein. Tämän työehtosopimuskierroksen pohjaksi pitämässään puheessa Suominen toivoikin matalia palkkaratkaisuja.

Suominen valittiin kokoomuksen puheenjohtajaksi viime kesänä Seinäjoella pidetyssä puoluekokouksessa. Valinta oli yksimielinen. Tosin rivijäsenet valittivat ettei heidän mielipidettään kysyty. Puolue saavutti vuosi sitten maaliskuussa vaalivoiton ja edellinen puheenjohtaja Harri Holkeri eheytti puolueen, joten Suomisella on hyvät lähtöasemat.

Kokoomuksen ongelmat ovat toisaalla. Tutkimusten mukaan kokoomuslaiset ovat suhteellisen tyytyväisiä harjoitettuun hallituspolitiikkaan. Suuryrityksiä on kohdeltu hyvin, ne ovat saaneet verorahoista suoraa vastikkeetonta tukea, yritysten verotusta on vähennetty ja lapsilisämaksu poistettiin yri-

tyksiltä. Jotkut ovat jopa luonnehtineet hallituspolitiikkaa joiltakin piirteiltä kokoomuslaiseksi. Silti on nähtävissä selvää turhautumista puolueen piirissä. Hallitukseen olisi päästävä, on korostettu lukuisissa kokoomuksen kansanedustajien puheissa.

Kokoomus on siirtynyt kohti poliittista keskustaa. Se nimittää itseään maltilliseksi oikeistoksi ja tuorein nimitys on keskustaoikeisto. Selvimmin tämä näkyy maanviljelijöiden kannatuksen siirtymisenä keskustapuolueelta kokoomukselle.

Tällä hetkellä kokoomus tuntuu olevan odottavalla kannalla. Ilmeisesti on tarkoituksena katsoa syksyn kunnallisvaalit ja mikäli niissä menestyään, vaatia näkyvämpää vaikutusmahdollisuutta myös valtakunnallisella tasolla.

KOTITALOUSPALSTA

UUSIA TUOTTEITA

Monille ihmisille maidon ja maitovalmisteiden syöminen aiheuttaa ruoansulatusvaivoja. Näiltä ihmisiltä puuttuu elimistöstä entsyymi, joka hajottaa maidossa olevaa maitosokeria. Tämä imeytymishäiriö ei ole vaarallinen, mutta kiusallinen ja usein joudutaan

jättämään maitotuotteet pois ruokavaliosta. Nyt on kaappoihin ilmestynyt maitojauhe, HYLÄ-ENERGA, jossa maitosokeri on valmiiksi pilkottu ja se pystyy imeytymään elimistöön. Maitojauhe on rasvaton ja sopii kaikkeen ruoanvalmistukseen. Hyla-Energa on pakattu 800 g pakkaukseen ja hinta on n. 22 mk. Maitojauhetta käytetään maidon asemesta 2 dl jauhetta + 1 l vettä, munan asemesta 1 dl jauhetta + 2 dl vettä.

Maitojauhe lisätään ruokiin kolmella tavalla.

1. Sekoita jauhe veteen ja lisää seos kypsään ruokaan. Tämä sopii puuroihin, velleihin ja keittoihin.
2. Sekoita maitojauhe muihin kuiviin aineisiin esim. leivonnaisissa, murekkeissa ja ohukaistaikinassa.
3. Lisää maitojauhe suoraan ruokaan esim. kasvissoseissa. Sen jälkeen liemi.

Hoida rautapataa/pannua oikein

Puhdista kuumalla vedellä ennen käyttöönottoa ja kuumenna kuivaksi. Valmista aluksi rasvaisia ruokia. Puhdista astia heti käytön jälkeen kuumalla vedellä ja harjalla. Kuivata lämmittämällä liedellä tai uunissa. Pesuaineen käyttöä on syytä välttää. Rasvaa rautapata silloin tällöin sianrasvalla. Vältä öljyn

käyttöä, se tekee pinnan tahmeaksi. Rautapata ei ole ruoansäilytysastia, koska pata saattaa ruostua.

Oikein hoidettuna valurauta-astia kestää vuosikymmeniä.

Mitä juustoa ruokien kuorruttamiseen

On tutkittu kokeissa, että Punaleimainen Emmental sopii parhaiten ruokien kuorrutukseen. Raasteena laitettu juusto tekee kuohkeamman kuorrutuksen kuin viipaleet. Rasvainen Turunmaa-juusto valuu liikaa ja rasvattomat juustot tulevat kuumennettaessa sitkeäksi ja venyviksi.

NYT HUONEKASVIT KUNTOON

Päivät pitenevät ja ruukkukasvit alkavat uuden kasvukauden. Tutki kasvien kunto, leikkaa kuivat oksat ja jos entiset ruukut ovat käyneet pieniksi, hanki uudet. Voit myös hankkia uusia suojaruukkuja entisten päälle. Ennen mullanvaihtoa kastele kasvit hyvin. Märkänä kasvi irtoaa helpommin ulos vanhasta ruukusta. Älä riko juuripaakkua, vaan pane se sellaisenaan uuteen ruukkuun. Pane ruukun pohjalle pieniä kiviä tai ruukunsirpaleita ja hiukan multaa. Sijoita kasvi keskelle. Lisää multaa ja tiivistä varovasti.

Jätä 1–2 cm kastelutilaa. Kastele multa hyvin ja anna liikaveden valua pois. Suihkuta tai pyyhi lehdet. Leikkaa kuolleet lehdet ja sijoita kukka paikoilleen. Kukkien kastelu tuottaa usein vaikeuksia. Kuiva huoneilma kuivattaa kasveja. Sen vuoksi suihkuta kukkia usein. Kastele kerralla runsaasti mutta melko harvoin. Pidä kastelukannu aina täynnä vettä. Kun vesi seisoo vuorokauden, siitä haihtuu kemikaleja ja se lämpenee sopivasti. Lisää Huonekasvilannoitetta joka toinen tai kolmas kerta. Useimmat kasvit pitävät tasaisesta valosta. Auringonvalo ei ole välttämätöntä.

Sirkka Saarinen

Tuloksia kuurosokeiden urheiluleiriltä, joka pidettiin Kuortaneen Urheiluopistolla 3–9.2.1980

Hiihto

Ikämiehet:

1. Kalevi Kuikanmäki
2. Olavi Eira

Miehet:

1. Eero Rantatalo
2. Seppo Kamppinen

3. Ahti Myyrä

4. Alpo Sipola

3. Kari Hyötylä

Naisten sarjassa oli yksi hiihtäjä ja ensimmäisen palkinnon sai Hilja Rantatalo.

Tarkkuuskävely:

Järven jäällä oli kaksi suksisauvaa 100 metrin etäisyydellä toisistaan. Silmät sidottuna piti suunnistaa kohtisuoraan ensimmäisen sauvan luota toiseen saavaan. Kuka käveli lähimmäksi sauvaa oli voittaja. Matka todettiin kuitenkin liian pitkäksi. Kuka kaartoi oikealle kuka vasemmalle ja joku aikoi ylittää koko järven. Kokeilimme uudelleen ja siirsimme sauvan 50 metrin päähän. Nyt suunnistus onnistui jo paljon paremmin ja tulokset olivat seuraavat:

1. Antero Hernesniemi
2. Ossi Jalo
3. Elsi Kauppinen
4. Kalle Laari
5. Rauli Jalo
6. Juhani Ylläsjärvi

Nopeuskävely

1. Antero Hernesniemi
2. Juhani Ylläsjärvi
3. Rauli Jalo
4. Ossi Jalo
5. Kalle Laari
6. Elsi Kauppinen

Mononheittokilpailu

Muutaman metrin päässä oli sauva pystyssä. Silmät sidottuina heitti jokainen vuorollaan monon kohti sauvaa. Se joka heitti monon lähimmäksi sauvaa oli voittaja. Joku jopa osui sauvaan ja tulokset ovat seuraavat:

1. Juhani Ylläsjärvi
2. Antero Hernesniemi
3. Elsi Kauppinen
4. Ossi Jalo
5. Kalle Laari
6. Rauli Jalo

Uintikiilpailu

25 m:

1. Seppo Kamppinen
2. Antero Hernesniemi

10 m naiset:

1. Hilja Rantatalo
2. Elsi Kauppinen

3. Juhani Ylläsjärvi
4. Olavi Eira

10 m ikämiehet:

1. Kalevi Kuikanmäki
2. Alpo Sipola

10 m miehet:

1. Ossi Jalo
2. Rauli Jalo
3. Kari Hyötylä
4. Eero Rantatalo

Alpolle annettiin lisäksi tunnustuspalkinto koska Alpo osallistui ensimmäistä kertaa hiihtokilpailuun. Kalle sai tunnustuspalkinnon hyvästä osanotosta. Tietokilpailussa Kalle tuli ensimmäiseksi ja Ahti toiseksi.

BANGKOKIN VIIKON KOKEMUKSIA

Kaija Salekari

Wat Phra Keo – Smaragdibuddhan tempeli on pyhitetty 1400-luvulta peräisin olevalle jalokivikoristetulle Buddhalle. Tämä jalokivibuddha istuu kultaisella valtaistuimella.

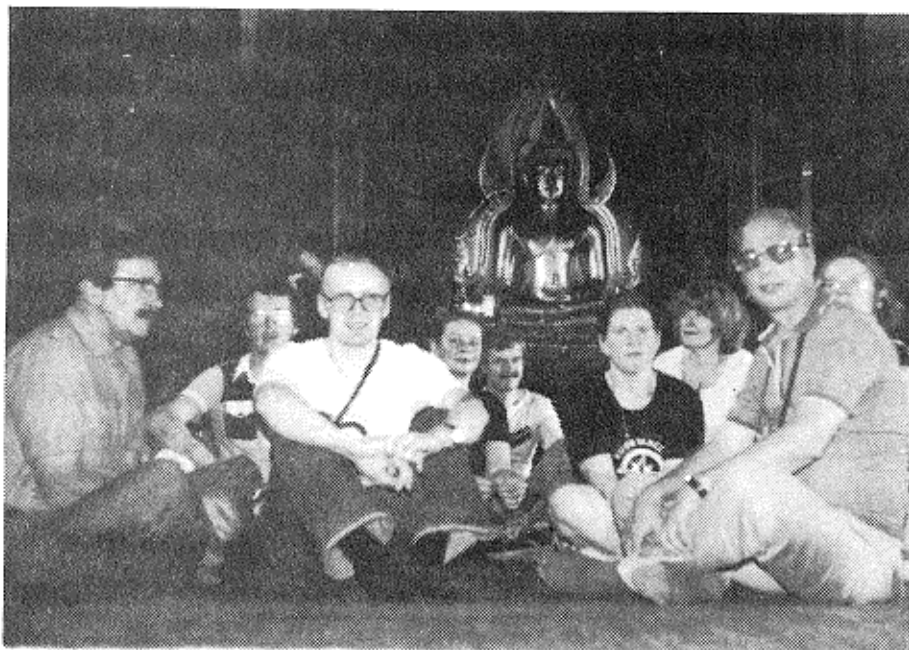
Buddhan temppeli

Temppeilit olivat todella uskomattoman loistokkaita. Niissä oli mosaiikkikoristelua, kultaa, kullalla kirjailtuja maalauksia, ihania seinäpiirroksia ja upeita kukka-asetelmia.

Temppeleissä näimme myös Buddhan munkkeja. Heillä oli kirkkaan oranssinkeltaiset puvut ja kaljuksi ajellut päät. Aamupäivällä he kulkivat kaduilla ja keräsivät pussinsa täyteen ruokaa, jota kaikki kunnon buddhalaiset heille antoivat. Eräässä temppelissä seurassimme kuinka ihmiset tulivat ruoka-aineiden kanssa munkkien luo, levittivät hiiligrillinsä temppelin lattialle ja alkoivat laittaa munkeille ruokaa. Munkit eivät saa ottaa suoraan naisen kädestä almuja tai ruokaa.

Kävimme myös katsomassa kuninkaan palatsia ja kuninkaan veneitä. Sitä loistoa on vaikea kuvailla. Kultaa, mosaiikkia, loistavia värejä, vanhoja maalauksia joka puolella. Kuninkaan veneet otetaan käyttöön uudenvuoden päivänä, jolloin kuningas lähtee niillä purjehtimaan. Veneitä on kolme, yksi kuninkaalle, yksi kuningattarelle ja yksi Buddhalle. Veneet ovat valtavan pitkiä, niissä loistaa kultaa ja ne ovat taitavasti koristellut.

Eräänä päivänä olimme veneretkellä tutustumassa kaupungin joenvarsiasutukseen. Rakennukset on rakennettu paalujen varaan suoraan veden päälle. Seinä joelle päin oli aivan avoin. Näimme suoraan ihmisten olohuoneeseen. Huonekaluja oli hyvin vähän. Ihmiset istuvat lattialla jalat ristissä. Ateria katetaan

Lepohetki temppelissä

usein suoraan lattialle. Televisio ja jääkaappi näyttivät kyllä kuuluvan melkein jokaiseen kotiin. Lapset leikkivät vedessä, joka meistä näytti lievästi sanoen likaiselta. Kukaan ryhmästämmme ei halunnut uimaan – ainakaan sen jälkeen kun näimme muutamia kuolleita koiria kellumassa joessa. Ilma oli Thaimaassa hyvin lämmintä ja kosteaa. Siellä oli parhaimmillaan talvi, mutta lämpöä oli n. 30 ° varjossa. Yöt olivat yhtä lämpimiä. Thaimaalaiset olivat hyvin ystävällisiä ihmisiä. He hymyilivät paljon. Oli hauska huomata, että ihmiset yrittivät heti viittoa, kun huo-

masivat, että me viitoimme keskenämme.

Bangkokin ohjelmaan kuului myös käynti krokotiilifarmilla. Siellä oli n. 10 000 krokotiiliä. Krokotiililammikoiden päälle oli rakennettu siltoja, joita pitkin kävelimme ja katselimme hieman pelokkain tuntein allamme makailevaa krokotiiliarmeijaa. Eipä olisi tehnyt mieli tehdä lähempää tuttavuutta.

VAPAAKYYTIÄ

Olavi Eira

Oli keväinen lauantaipäivä vuonna -78. Aamuaurinko oli kirkas, ja sitä kirkasti vielä valkoinen lumi. Lähdin torille ostoksille. Kävelin hitaasti, koska kirkkaalla ilmalla en tahtonut nähdä. Panin lakin lipan alhaalle, silmien päälle. Hyvin meni ja ostokset löytyivät helposti, koska muistin paikat mistä tavarat löytyy. Lähdin kotimatkalle. Kävelin varovaisesti. Pysähdyin risteykseen katsomaan ja kuuntelemaan onko autoja tulossa. Näin yhden auton tulevan ja jäin odottamaan. Auto pysähtyi ja minä lähdin ylittämään katua. Ajattelin, että ohitan auton perä-

puolelta. Olin auton takana ja ihmettelin mihin keppiini sattui. En nähnyt mitään ja koettelin kepilläni. Siinä minun koetellessani auto lähti liikkeelle. Mikä kumma oli tuoli, johon istuin. Se oli henkilöauton peräkärri jota koettelin, mutta en nähnyt, kun siinä ei ollut mitään väriä. Niin auto meni ja vei minut mukanaan. Istuin siinä peräkärrien päällä kassi kädessä ja keppi toisessa kädessä. Ihmettelin minne auto minut vie. Matka olikin lyhyt, sillä auto pysähtyi heti risteyksen takana. Nousin pois kyydistä ja lähdin kävelemään pois. Kuljettaja ei lähtenyt jatkamaan matkaansa vaan otti minut kiinni ja kysyi tuliko vahinkoa. Kuljettaja selitti ettei hän huomannut minua ja kyseli sopimusta vahingostaan. Sanoin, ettei minulle mitään tullut ja kiittelin kyydistä.

TIETOJA SUSIEN LIIKKUMISESTA

Leevi Haverinen

Sudet ovat olleet liikkeellä enemmän tänä talvena kuin viime talvena. Täällä Kuhmon seudulla on pal-

jon jälkiä nähneet näkevät kulkijat ja itse susia myös. Tammikuulla ammattimetsästäjät noita petoeläimiä metsästäessään saivat yhdeksän sutta. Todella hyviä metsästäjiä, että noin paljon kuin yhdeksän petoa lakkas juoksemasta luodin lävistämänä. Vielä on kolmen suden nähneet juoksevan tuolla Kuhmon itärajan puolella. Niitä on varmaankin tullut valtakunnan rajan takaa. On niitä kesälläkin ollut susia liikkeellä. Meiltä noin 40 km itään päin on löytynyt kaksi hirvenraatoa. Työntekijät hakkaavat valtion metsiä niin syksyllä löysivät noita hirven raatoja. Sanoivat että raadot olivat susien raatelemia. Sudet ovat painavia. Yksikin painoi 50 kiloa. Suden nahoista saa parkittua hyviä turkiksia.

Kun minä kuulin noiden susien liikkumisesta näkeviltä tuttaviltani, niin aivan pelko tuli mieleeni. Kävelen yksin tuolla ulkona ja pihateillä. Mutta ei kai se ihmisten kimppuun hyökkää ilman ärsyttämättä.